

JAMES B. STENSON

SUCCESSVOLLE VADERS

De subtiele maar krachtige manier
waarop vaders het karakter van hun kinderen vormen

KORT BESTEK 11

 DE BOOG

INHOUD

Inleiding	5
Waarom lukt het sommigen dan wel?	6
Wat wordt ons aandachtsgebied	8
Karakter	10
Elkaar aanvullende rollen	14
Wederzijdse steun	17
Het hoeft allemaal niet zo traumatisch te zijn	19
Een voorbeeld voor dochters	20
Het "natuurlijke" gezin	21
Tradities werden in stand gehouden	26
Het typische westerse middenklasse gezin van nu	27
Toenemende isolatie	32
Een opvallend contrast	33
Een vrijetijdscultuur	35
Ambitie om te werken	37
Jeugdhelden	41
Een beeld van God	43
Hedendaagse succesvolle vaders	45
Enige vragen ter overweging	55
Trefwoordenregister	60

Inleiding

Het is nog niet zo lang geleden dat u iets vreemds moet zijn opgevallen toen u op de afdeling 'Opvoeding' of 'Kinderverzorging' van een boekhandel rondneusde. Name-lijk dit, dat er erg veel boeken zijn over de moeder-kind relatie bij de opvoeding van kinderen, maar dat er eigen-lijk nauwelijks een boek aandacht heeft besteed aan de rol van de vader hierin. Kennelijk is de belangrijke in-voled van de vader op de ontwikkeling van de karakter-eigenschappen van zijn kinderen door pedagogen tot dusver over het hoofd gezien en ontkend. Dit beeld is langzaam aan het veranderen. De laatste 25 jaar zien wij in onze samenleving een groei in het aantal jonge men-sen die vanaf hun kinderjaren ernstige problemen verto-nen die voortkomen uit een karakterzwakheid. Het gaat hier bijvoorbeeld om onvolwassen gedrag, gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel, misbruik van alcohol en drugs, onverschilligheid tegenover godsdienst, instabiele huwelijken en echtscheidingen.

Deskundigen die deze jonge mensen behandelen, zijn al een aantal jaren op de hoogte van een gemeenschap-pelijk kenmerk in deze groep. Wat hen opviel was dat deze jonge mensen een zwakke persoonlijke relatie met hun vader hadden en hem ook weinig wisten te waarde-ren. Om de een of andere reden hebben deze vaders ken-nelijk weinig moreel gezag getoond tijdens de ontwikke-

ling vanaf hun kinderjaren tot en met hun tienerjaren. Onderzoekers hebben inmiddels hun aandacht op dit gebied uitgebreid en bestuderen nu de subtiele, maar krachtige, manieren waarop vaders – vaak zonder het zich bewust te zijn – de karakters van hun kinderen kunnen helpen vormen. Het is hen ook opgevallen hoe diepgaande sociale veranderingen in de westerse samenleving deze vormende invloed ernstig hebben ondergraven. Veel kinderen zijn hierdoor als zij volwassen zijn geworden belast met zwakheid en onzekerheid op de wezenlijke momenten in hun leven. Het is natuurlijk duidelijk, dat niet elk gezin in deze woelige tijden ernstige problemen met zijn opgroeiende kinderen heeft. Zelfs in onze tegenwoordige sociale context zijn er veel vaders die de karakters van hun kinderen op uitstekende wijze helpen ontwikkelen. Deze vaders zien met genoegen hoe hun kinderen opgroeien tot fatsoenlijke mannen en vrouwen met verantwoordelijkheidsgevoel, zij stralen zelfvertrouwen uit en leven volgens christelijke beginselen.

Waarom lukt het sommigen dan wel?

Wat zijn de verschillen? Waarom slagen sommige vaders er wel in om deze vitale taak met succes uit te voeren, terwijl anderen jammerlijk falen? In dit boek wordt getracht hierop een antwoord, of in ieder geval enkele plausibele verklaringen, te geven. Voorts komen enkele onderwerpen aan de orde die elke man, die zijn verantwoordelijkheid als vader serieus opvat, moet interesseren:

Welke zijn de natuurlijke mechanismen waarop vaders het karakter en het geweten van hun kinderen vormen?

Welke sociale veranderingen hebben deze mechanismen van vaders ondergraven, waardoor de centrale rol van de vader in de opvoeding is weggefallen?

Wat kunnen vaders, wanneer zij dit probleem hebben onderkend, dan doen om hun morele invloed die kinderen kennelijk nodig hebben, een nieuwe impuls te geven?

Maar eerst drie opmerkingen vooraf, voordat ik nader op deze vragen wil ingaan.

In de eerste plaats is alles wat in dit boek is beschreven het resultaat van de persoonlijke ervaringen van een groot aantal mensen en veel onderzoek. Ik zelf heb bijna 20 jaar gewerkt als onderwijzer en in leidinggevende functies op scholen. Ik ben al lang gefascineerd door het hoe en waarom vaders erin slagen – of falen – de karakterontwikkeling van hun kinderen te beïnvloeden. Veel ouders en jonge mensen hebben hun ervaringen en hun meningen op dit gebied aan mij doorgegeven. Ook heb ik mij gebaseerd op het werk van vele deskundigen, zoals psychologen, leerkrachten, huwelijksadviseurs en geestelijken. De meningen en conclusies in dit boek zijn dus het resultaat van een groot aantal studies over recente ontwikkelingen in het familieleven.

In de jaren dat ikzelf in het onderwijs werkzaam was, is een indruk mij steeds duidelijker geworden. Vaders en moeders, die tegenwoordig ver weg wonen van hun eigen ouders en andere familieleden, hebben zelf zo veel mogelijk deskundig advies nodig. In de loop van de geschiedenis is gebleken dat ouders altijd advies op opvoedkundig gebied konden gebruiken. Maar nu moeten zij er erg veel moeite voor doen om dit te krijgen.